

מסורת הש"ס

- ↑ לקמן קמא, ט ברכות ה, א
- ↑ מ"ק כ: ע"ש, שם
- ↑ [שפטים כא, ט] רעב"ן
- ↑ מ"א, ו ש"ך ע"ג,

תורה אור השלם

1 ויאמרו יִרְשֶׁת פְּלִיטָהּ לַבְּנִימָן וְלֹא יִקְוָה שְׁבֹט מִיִּשְׂרָאֵל: שופטים כא י
2 וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לְאַמֵּר אִישׁ בִּי יִמּוֹת וְבֵן אִין לוֹ וְהַעֲבִרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ: במדבר כו ח
3 יוֹם עֲבָרָה, הַיּוֹם הַזֶּה הָיָה יוֹם יָצָא וּמִצְרָיִם יוֹם שָׁאָה וּמִשְׁוֹאֵרָה יוֹם חֹשֶׁךְ וְאַחֲלָהּ יוֹם קָץ וְהָרָפֵל:

צמניה א טו

4 יִשְׁמַע אֶל יוֹעָנָן וְשָׁב קִדְּם סֵלָה אֲשֶׁר אִין חֲלִיפוֹת לָמוּ וְלֹא יָדָּאוּ אֲחֵיהֶם: תהלים נז כ
5 אֶל תִּבְּבֹל לָמוֹת וְאֶל נִדְרוֹ לֹא בָּבוּ כְּבוֹ לְהִלָּךְ בִּי לֹא יִשָּׁב עוֹד וְיָרָאֵה אֶת אֶרֶץ מוֹדֵלָתוֹ: ירמיהו כב י
6 וְהוֹדֵד שְׁמַע בְּמַצְרִים בִּי כִּבְּבֹ דוֹד עִם אֲבֹתָיו וְכִי מֵת יֵאָבֵב שֶׁר הִצְבֵּא יוֹאָמֵר הוֹדֵד אֶל פְּרֻעָה שְׁלֹתָנִי וְאֶלֶךְ אֶל אֶרֶצִי:

מלכים א יא כא
7 מִבְּנֵי יֵאָבֵב עֲבָדֶיהָ בֶן יִחִיאֵל וְשֵׁם קְאָתָתִים וּשְׁמֹנָה עֶשְׂרִי הָיוּ בָּיו:

עזרא ח ט

8 תָּגִיז תָּגִיז אֶתְּךָ רַעֲי בִּי יֵד אֶלֶיהָ נִגָּעָה בִּי:

איוב יט כא

9 הַשְׁמֵר אֶל תַּפֵּן אֵין בִּי עַל יַד בְּדִרְתָּ מַעֲנִי:

איוב לו כא

10 תַּחַת מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי קוֹחַ וְאִישׁ חֲכָם יִכְרְזֶנּוּ:

משלי טו יד

(א) גב' תמתיים דר' יוחנן

הוא דלמר תלמיד דלמר וכו' ביר תמתיים דר' יוחנן הוא דלמר: (ב) שם להולך כלל בניים אלל ר' יישוע בן לוי: (ג) רשב"ם ד"ה שלל מירש וכו' מניע הרבה מאלל מן הנחלה: (ד) ד"ה דין גרמא וכו' לא היה אמר. ר"ב וכללו הכי נמי יש לפרש דלא היתה נחמה אינעו ליה לנחמוי לעזרי קא מנעאל ליה שומכר לפניו שאינו ירא אלהים וכו"כ תוס' בברכות דף ה ע"ב ע"ש:

מוסף רש"י

דין גרמא דעשיראה ביר. זה עלם של בן עשרי שמת לו. ביר כמו בר, ור עסם פחות מכשערה ממנו שאינו מטמא כמגע והיה נושא קשור בסודרו לעגמת נפש (ברכות ה).

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

לא תהא תורה שלמה שלנו כו'. איני כריך לדחותך בקש. ומיהו מעיקרא לא היה חפץ לגלות לו טעמו של דבר דאסור לגלות להם טעמי תורה: **כשיהא בטלה שלכם.** קל וחומר שאחס דנין מעצמכם שיש עליו תשובה מה לבת בנו שיפה כהה צמקוס אחין שירשת

צמקוס אציה כגון צנות ללפחד שירשו צנכסי חפר אצי אציהן עם בני חפר שנאמר נתן תמן להם אחוזת נחלה בתוך אחי אציהן ^[צמדכר כז]: **תאמר צנכו שהורע כהה אלל האחין.** כשם שאינה יורשת עם אחיה צנכסי אציה כך אינה יורשת עם בת אחיה. צוא וראה שצנות ללפחד ירשו צנכסי חפר ולא לקחו בני חפר וצנות חפר כל נכסי חפר נמאלת בת הבן קודמת לבת דהיינו צנות ללפחד שקדמו לצנות חפר: **ואושו היום.** שנאמס כ"ד צצנת איה: **שלא פירש צה הבן עם האחין.** של בן אלל האחין יורשין כל נכסי האב ואפילו חלק שהיה ראוי לאחיהן המת לפי שצאותו מעשה דפלגש צגצעה מתו במלחמה כל שבט צנימין ואפילו הנשים כדכתיב ^(ז) מה נעשה לנותרים לגשים כי נשמדה מצנימין אשה ולא נותר מהם כי אם שש מאות שנשאו נשים ארבע מאות מצנות יבש גלעד ומאחיס שחטפו מצנות שילה ונמאלל כל ארץ צנימין לשש מאות איס לפיכך צאותו העת מנגיע ^(ח) מאלד מן הנחלה לאשה אחת הצאה לירש ואס מנשא לשבט אחר נמאלת נגרעת נחלת שבט צנימין לפיכך התקינו דהיכא דבש צנים יורשין את אציהם דלא מיעקרא נחלה מצני המת המתו שלא מירש בת הבן עמיהן דהפקר צ"ד הפקר אלל אס לא הניח צנים אלל צנות ^(ט) (לשם גס הצנות) גס בת הצת מירש עמיהן דלא ניחאל ליה למת שתעקר נחלתו מורעו אי נמי היכא דאיכא צנות וצת הבן מירש בת הבן את כל הנכסים ומסממא היו מזהרות שלא להנשא לשבט אחר פל תסוב הנחלה לשבט אחר והכי משמע קרא ויאמרו למת הירושה לפלטת צנימין

כלומר לצנים הנקראים על שבט צנימין ולא לבת הבן שיכולה להנשא לשבט אחר ועקרה נחלה מצנימין: ה"ג **מלא עליו עצרה.** בפירוש רבינו חננאל כלומר שונא אותו: **חליפות.** חליפין ממלא מקומו: **דין גרמא דעשיראה ביר.** נשאר כללו שן אחד מצניו וצו היה מנחס חזירון הכל טמא. וכיון דרבי יוחנן לא הניח בן אס איתא דסבירא ליה דמי שלא הניח בן נקרא לא ירא אלהים לא היה אומר ^(י) וצשעת חזירון הכל טמא. **לבריות דין גרמא דעשיראה ביר דלמרינן בעלמא** (צרכוס דף לד): חליף עלי מאן דמפרסס חטאיה כדכתיב [מהלס לצ] אשרי נשוי פשע כסוי חטאיה: **לא הוה עייל לצי טמאי.** לבית המת להתאצל עליו כדתנן [אהלות פ' טז מ"א] צית מלא טמיא מלא מתים לפי שלא היה רוצה להתבטל ממלודו: **הא דידיה.** דין גרמא כו' דסבירא ליה כר' יהושע בן לוי זה שלא הניח תלמיד: **הא דרביה.** מאי דלמר זה שלא הניח בן ולא סבירא ליה: **קשה עניוס כו'.** וזריך למיבצי רחמי. ואובז גררא דדרשות דר' פנחס צר חמא נקט ליה הכא: **כי יד אלוה וגו'.** היינו נ' מכות שהרי צמארים כדכתיב ציה אכצע אלהים הוא ^(שמות ח) לקו י' מכות נמאלל ליד שיש צה חמש אכצעות חמשים מכות: **אל ספן אל און.** אל תהרהר אחר מדת הדין כי יש מלירים יותר ממך כי טוב לך זה החמשים מכות מעווי והרי יש לך כסף וזהב וקרקעות ועדיין הקצ"ה מרחס עליך יותר מהרציה בני אדם שהן עניים: **חמס מלך.** היינו לער צצאה לו חימה מאת המקוס. מלאכי מות היינו חולה שנוטה למות: **יפצרנה.** יקנחנה: **צעי רמי צר חמא אצי אציו.** של מת ואחי אציו של מת איזה מהן קודס. ומשוס דמרווייהו אתו לירש את המת מכח אצי המת קא צעי ליה: **צנכסי עשו.** מיתה נקט צעשו שהוא רשע ולא ציעקצ: **האב קודס לירש אס צנו לכל יונאוי ירנו.** נמאלל אצרהס יורש את יחחק מקמי ישמעאל והלכך כיון דמרווייהו מכח יחחק אתו הרי הוא כאלוי יורש יחחק את עשו וחוזר אצרהס יורש את יחחק צנו כדלמרנן צריס פירקין ^[קסח]: שהאב קודס לאחין דכי היכי דדרשינן ^[קטו]. אין לו בן עיין עליו הכי נמי דרשינן בכל קרובים וגבי אצי המת נמי דרשינן אס אין לו אב ונתתם את נחלתו לאחיו ^[צמדכר כז] עיין עליו שאס יש ליחחק שוס יורש דראוי ליורשו יצא צמקומו והיינו אצרהס שקודס לישמעאל וכן הלכה:

מוטב לך שתלקה בג' מכות יותר מעוני: חמת מלך. מלכו של עולם היינו צער מלאך המות היינו חולה ילך אצל חכם והוא יכפרנה שמבקש רחמים והוא יצילנו: **פ'סיקא** האב קודס לכל יוצאי ירכו בנכסי בנו. היכא דאינן לבנו לא בן ולא בת הוא קודס לאחיו מן מת. ובעי רמי בר חמא אבי האב ואחי האב כגון אברהם שהוא אבי אביו של עשו וישמעאל שהוא אחי יצחק אביו של עשו בנכסי עשו שמת בלא יורש ויצחק אביו ליתיה איזה מהן קודם אברהם שהוא אבי אביו של עשו או ישמעאל אחי יצחק: אמר רב ת"ש. "ממתני' דקתני האב קודם לכל יוצאי ירכו א' דיצחק וישמעאל מכח מאן קאתו מכח אברהם אביהן משום הכי דין הוא שיקדים אברהם היכא דליתיה ליצחק:

פרק שמיני בבא בתרא

קמז.

בי ע"א זה בחרת מעוני. טוב לך צמכות הללו ממה שהיית עני דעשיר היה דלא מזינו שהפסיד איצו אלל צהמות אלל קרקעות וכסף וזהב לא הפסיד אע"ג דקאמר ערוס ילאמי מצטן אמי וערוס אשוב שמה ^(איצו א) מתנחס היה על הפסדו שלא היה לו לחוש שצמותו לא יוליך כלוס עמו כדכתיב צקהלת ^(ה ד) ומאומה לא ישא צעמלו שיולך צידו והא דכתיב ^(רשיה דקרא) ^(איצו מצ) ויתנו לו איש קשיטה אחת וגוס זהב אחד לא מפני שהיה עני אלל דורון היו מצילין לו:

אבי האב ואחיו. כגון אצרהס ויעקצ צנכסי עשו מהו אמר רצא מא שמע האב קודס לבן ש"מ שאצרהס קודס לפי טעומו לא היה בן יורש את אציו אלל אב קודס כל שעה לבן שהיה סצור שאצרהס יורש כשימות עשו ויפלו הנכסים לפני יחחק ולצצריו שהיה סצור שאצרהס קודס ליעקצ אין בן יורש את אציו: ושהיה

תלמיד תסתיים ^(א) רבי יוחנן דאמר תלמיד דאמר ^(ב) רבי יוחנן דין גרמיה דעשיראה ביר תסתיים דרבי יוחנן דאמר תלמיד ומדרבי יוחנן דאמר תלמיד רבי יהושע בן לוי אמר בן ^(ג) והא רבי יהושע בן לוי לא אויל לבי טמיא אלל לבי מאן דשכיב בלא בני דכתיב ^(ד) בכו בכה להולך ואמר רב יהודה אמר רב להולך בלא ^(ה) בן זכר אלל רבי יהושע בן לוי הוא דאמר תלמיד ומדר' יהושע בן לוי הוא דאמר תלמיד רבי יוחנן אמר בן קשיא דרבי יוחנן אדרבי יוחנן לא קשיא הא דרייה הא דרביה: סימן הדר עני וחכם: דרש רבי פנחס בן חמא מאי דכתיב ^(ו) והדר שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר הצבא מפני מה בדוד נאמרה בו שכיבה וביואב נאמרה בו מיתה דוד שהניח בן נאמרה בו שכיבה יואב שלא הניח בן נאמרה בו מיתה ויואב לא הניח בן והכתיב ^(ז) מבני יואב עובדיה בן יחיאל אלל דוד שהניח בן כמותו נאמרה בו שכיבה יואב שלא הניח בן כמותו נאמרה בו מיתה דרש ר' פנחס בן חמא קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מחמשים מכות שנאמר ^(ח) חנוני חנוני אתם רעי כי יד אלוה נגעה בי וקא אמרי ליה חבריה ^(ט) השמר אל תפן אל און כי על זה בחרת מעוני דרש ר' פנחס בר חמא כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים שנא' ^(י) חמת מולך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה: זה הכלל כל הקודם בנחלה יוצאי ירכו קודמין והאב קודם לכל יוצאי ירכו: בעי רמי בר חמא אבי האב ואחי האב כגון אברהם וישמעאל בנכסי עשו איזה מהן קודם אמר רבא ***תא שמע** האב קודם לכל יוצאי ירכו ורמי בר חמא **אגב**

שכילה להנשא לשבט אחר ועקרה נחלה מצנימין: ה"ג **מלא עליו עצרה.** טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

מוטב לך שתלקה בג' מכות יותר מעוני: חמת מלך. מלכו של עולם היינו צער מלאך המות היינו חולה ילך אצל חכם והוא יכפרנה שמבקש רחמים והוא יצילנו: **פ'סיקא** האב קודס לכל יוצאי ירכו בנכסי בנו. היכא דאינן לבנו לא בן ולא בת הוא קודס לאחיו מן מת. ובעי רמי בר חמא אבי האב ואחי האב כגון אברהם שהוא אבי אביו של עשו וישמעאל שהוא אחי יצחק אביו של עשו בנכסי עשו שמת בלא יורש ויצחק אביו ליתיה איזה מהן קודם אברהם שהוא אבי אביו של עשו או ישמעאל אחי יצחק:

עין מושפט נר מצוה

בו א מיי פ"א מהל' מלכות הלכס ד סגמ עשין לו טו"ש"ע ח"מי ס"י רעו עטיף ה:

רבינו גרשום

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אביה וירשת עם אחי אביה. תאמר בבחו אע"י דאתאי מכחו דתירשנו שכן הורע שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

רבינו גרשום

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

רבינו גרשום

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לשבט אחי אע"פ שבחיהר היא עושה שכשהוריהה תורה לא תסוב נחלה ממטה למטה אחר לאותן עמור על הר סיני בלבד הוהיה ולא לדורות שבתוב פפרשה זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' ואמר ולא תסוב וגו' מכלל דהוראת שעה היתה ולא לדורות וזכי קאמר לקמן בהאי פירקין ועכשיו התקינו לבנימין שלא תירש בת הבן עם האחין כדי שלא תסוב נחלה אבל אם רוצה לינשא לאחד מבישטה תירש עם האחין: אשר אין חליפותו למו זה שלא הניח תלמיד. תחתיו שלא רצה ללמד תורה לאחרים. דין גרמיה דעשיראה ביר. שהיה נסומר ^[ונכנס המגיהמון] ^[נתשן] של בנו הקטן ומופני עגמת נפש. ואם איתא דר' יוחנן ^[הוא] דאמרן שלא הניח בן היינו רשע הרי איזול לא הניח הוה קרי לנפשיה רשע אלל תסתיים דהוא דאמר זה שלא הניח תלמיד: לבי טמיא. לבית אבלי נפק מאטכ"ח ומאלב"ם אבלי: אלל למאן דשכיב בלא בני. מפני עגמת נפש אי היה אמר דהוא רשע לא אויל לבי טמיא רשע: הא דידיה. כלומר משמו היה אומר שלא הניח תלמיד. ומשמיה דרביה אמר זה יוחנן ^[הוא] דהיינו חמשים מכות דגמר' די דהכא מן יורא ישראל את הדי הגדולה שבאצבצ של הקב"ה לקו י' מכות ועל הים לקו י' מכות דהתם ראו כל הדי מתחלקת לג' מכות. ומאי ^[אזהרו] ^[אזהרו] ליה חבירה לאיוב השמר אל תפן אל און. כלומר אם היית משמר עצמך ולא היית חוטא לא היי מגיעין לך כל זה ועל זה שעשה לך הקב"ה בחרת מעוני כלומר

שלא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם. אלא אותו ק"ו שאתם מבקשים ומביאין ראה שתירש מופרך ומוקשה הוא משום דמה לבת בנו בדין הוא שתירש קודם לבת שכן יפה כחה במקום אחי אביה דהיא עומדת במקום אחיה נטולת ירושה במקום אחיה דהבן קודם לבת. ובתבי כמעשה בנימין בשנתיוסו אחיו עמו השבטים ואמרו יירשת פליטה לבנימין. מאי יירשת פליטה התקינו שלא תירש בת הבן עם האחין של אביה לפי שלא היו רוצין שלא יתמעט השבט ולא תסוב נחלתו מבישט לשבט שיאמלי תירש ויהיה רוצה לינשא לשבט אחר תסוב נחלתם לש